

Sytuacje komunikacyjne wyrażanie konieczności, prośba o przyzwolenie i przyzwalanie

Słownictwo typy urzędów, załatwianie spraw, dokumenty **Idiomy:** mieć ręce pełne roboty, na wariackich papierach, papierkowa robota

Gramatyka i składnia alternacja ę:ą w deklinacji, mieć + bezokolicznik

Część egzaminacyjna Część C. Rozumienie tekstów pisanych

Muszę załatwić kilka spraw

Słownictwo

1 Dokąd Pan / Pani pójdzie lub zadzwoni, jeśli chce Pan / Pani...

- zapytać, ile kosztuje i jak długo idzie przesyłka polecona za granicę
- zameldować się
- zarejestrować się jako bezrobotny
- zapłacić podatek
- uzyskać kartę czasowego pobytu
- zapłacić cło

Urząd Celny	ul. Chopina 6	0 12 234 76 12
Urząd Miasta	al. Mickiewicza 15	0 12 890 76 12
Urząd Pocztowy 4	ul. Słowackiego 56	0 12 807 23 16
Urząd Pracy	ul. Kopernika 12	0 12 120 30 40
Urząd Skarbowy	ul. Skłodowskiej 51	0 12 345 78 90

Jeśli chcę..., pójdę / zadzwonię do...

2a Proszę wysłuchać dialogów i zaznaczyć właściwe odpowiedzi.

Dialog 1

- Kobieta chce się dowiedzieć, gdzie może odebrać prawo jazdy.
- Kobieta potrzebuje wyrobić sobie nowy paszport.
- Kobieta pyta, czy wystarczy, gdy pokaże prawo jazdy.

Dialog 2

- Mężczyzna musi zarejestrować samochód.
- Mężczyzna musi wypełnić formularz.
- Mężczyzna musi pójść do pokoju 402.

Dialog 3

- Mężczyzna chce już wyjść.
- Mężczyzna chce uzyskać jakąś informację.
- Mężczyzna chce pomóc.

Dialog 4

- Obcokrajowiec musi się zameldować jak najszybciej.
- Obcokrajowiec musi pilnie wyjechać z Polski.
- Obcokrajowiec za trzydzieści dni wyjedzie z Polski do przyjaciółki.

2b Proszę wysłuchać dialogów jeszcze raz i zaznaczyć w tabelce zwroty, które się w nich pojawiają.

lekcja
7

WYRAŻANIE KONIECZNOŚCI

☐ – Czy to konieczne?	☐ – Tak, to absolutnie konieczne.
☐ – Kiedy muszę to zrobić?	☐ – Nie, to nie jest konieczne.
☐ – Czy to bardzo ważne / pilne?	☐ – Jak najszybciej! (Trzeba to zrobić) jeszcze dziś!
☐ – Co muszę zrobić?	☐ – Tak, to jest bardzo ważne.
☐ – Czy muszę pójść do...?	☐ – Nie, to nie jest takie pilne.
☐ – Czy mam tutaj czekać?	☐ – Musi pan / pani wypełnić ten formularz.
☐ – Co jest do tego potrzebne?	☐ – Tak, proszę tam pójść.
☐ – Czy wystarczy prawo jazdy?	☐ – Nie, może pan / pani poczekać tutaj.
	☐ – Potrzebna jest karta kredytowa i paszport.
	☐ – Prawo jazdy nie wystarczy. Potrzebny jest paszport.

PROŚBA O PRYZWOLENIE I PRYZYWALANIE

☐ (Czy) można?	☐ Tak, oczywiście.	☐ Raczej nie.
☐ Czy mogę już iść?	☐ Tak, proszę.	☐ Nie, niestety nie.
☐ Czy można tu palić?	☐ Proszę bardzo.	☐ Przykro mi, ale to niemożliwe.
☐ Można już wejść?		
☐ Mogę tu zaparkować?		
☐ Czy możemy przejść na „ty“?		
☐ Czy możemy mówić po polsku?		
☐ Czy można tak powiedzieć po polsku?		
☐ Czy mogę stąd zadzwonić?		

3 Proszę dopasować pytania (1 – 6) do odpowiedzi (a – f).

☐ 1. Musimy załatwić kilka spraw: zameldować się, odebrać prawo jazdy i zrobić zakupy. Jak myślisz, w jakiej kolejności to załatwimy?	a) Tak, trzeba to zrobić jak najszybciej.
☐ 2. Czy to konieczne?	b) Tak, oczywiście, to parking dla interesantów.
☐ 3. Czy to bardzo pilne?	c) Niestety, tu w urzędzie obowiązuje całkowity zakaz palenia.
☐ 4. Czy to jest dla Pana bardzo ważne?	d) Najpierw pojedziemy do urzędu miasta, a potem do centrum handlowego.
☐ 5. Gdzie można zapalić?	e) Tak, to absolutnie nie może czekać. Koniecznymy to zrobić jeszcze dziś.
☐ 6. Czy można tu zaparkować?	f) Nie, ta sprawa nie jest tak ważna, ale pierwsza, o której mówiłem, tak.

4 Jak zapyta Pan / Pani, kiedy:

1. wolałby Pan / wolałaby Pani, żeby ktoś nie zwracał się do Pana / Pani per Pan / Pani.
2. nie wie Pan / Pani, czy może Pan / Pani gdzieś zaparkować samochód.
3. ma Pan / Pani ochotę na papierosa, a nie wie Pan / Pani, czy palenie nie jest zabronione.
4. nie jest Pan pewien / Pani pewna, czy w jakiś sposób może Pan / Pani powiedzieć coś po polsku.
5. nie jest Pan pewien / Pani pewna, co ma Pan / Pani robić – nie wie Pan / Pani, czy ma Pan / Pani czekać, czy dokądś iść.
6. nie wie Pan / Pani, jakie dokumenty są potrzebne.
7. nie wie Pan / Pani dokładnie, który formularz ma Pan / Pani wypełnić.
8. chce Pan / Pani wejść do jakiegoś pokoju i o coś zapytać.
9. musi Pan / Pani pilnie zadzwonić, a Pana / Pani komórka właśnie się rozładowała.
10. nie wie Pan / Pani, czy załatwienie jakiejś sprawy jest konieczne.

- 5** Proszę wyobrazić sobie, że ubiega się Pan / Pani o kartę czasowego pobytu. Jakie przyczyny swojego pobytu w Polsce poda Pan / Pani we wniosku o przyznanie tej karty? Proszę napisać przynajmniej 10 zdań na ten temat, używając następujących słów i zwrotów:

zamieszkać ponieważ
utrzymywać się z
miesięczne zarobki
planuję otrzymywać / otrzymać
do wniosku dołączam

Idiomy

- 6** Proszę przeczytać przykłady ze słownika frazeologicznego i wyjaśnić swoimi słowami, co znaczą idiomy:

- *mieć pełne ręce roboty*
- *na wariackich papierach*
- *papierkowa robota*

mieć pełne ręce roboty

Kiedy jest się we własnym domu, to samoistnie wie się, co należy robić. Kiedy jest się u siebie, to ma się stale pełne ręce roboty. Policjanci z „drogówki” mieli pełne ręce roboty. Wczoraj rano stłuczek zgłoszono około 20.

na wariackich papierach

Nie spodziewaliśmy się, że akcja przeprowadzona szybko, na wariackich papierach, uda się w stu procentach, ale jednak odnieśliśmy sukces.

Wszystko zależy od dziennikarzy, którzy zdecydują się z nami współpracować, ale niewielu podjęło ryzyko współpracy na wariackich papierach – bez przygotowania, bez podpisanych umów.

papierkowa robota

Zanim ostatecznie moja firma rozpocznie działalność, czeka mnie jeszcze papierkowa robota, załatwianie spraw w różnych urzędach i podpisanie umowy ze współnikiem.

Od początku tego miesiąca urzędnicy nie wychodzą zapewne z pracy, są zavaleni papierkową robotą w związku z nowymi przepisami.

7a Proszę uzupełnić odmianę słowa „urząd”.

RZECZOWNIK *urząd*

przypadek / pytania	liczba pojedyncza	liczba mnoga
mianownik <i> kto? co?</i>	... <i>Urząd</i> ... Miasta jest w centrum.	W niedzielę ... <i>urzędy</i> ... są nieczynne.
dopełniacz <i> kogo? czego?</i>	Nie pamiętam adresu ..... Skarbowego.	Na tej ulicy jest wiele .....
celownik <i> komu? czemu?</i>	Przyglądam się ..... Miasta – ładnie go odremontowali.	Inicjatywa ta udała się dzięki nowym ..... pracy.
biernik <i> kogo? co?</i>	Taksówka podjechała pod ..... Miasta.	Znam dobrze wszystkie ..... w mieście.
narzędnik <i> z kim? z czym?</i>	Na parkingu przed ..... Skarbowym nie było już wolnego miejsca.	Regularnie koresponduję ze wszystkimi .....
miejsceownik <i> o kim? o czym?</i>	Muszę załatwić kilka spraw w ..... Miasta.	Słyszałem o aferze korupcyjnej w kilku ..... skarbowych.

7b Proszę użyć podanych wyrazów w odpowiedniej formie.

1. *urząd*

- Mój znajomy pracuje w ..... miasta.
- W ..... (liczba mnoga) często są kolejki.
- Muszę iść jutro do ..... skarbowego.
- ..... pracy oferują bezrobotnym różne dodatkowe kursy i szkolenia.
- Byliśmy już w kilku ..... w Polsce.

2. *mąż*

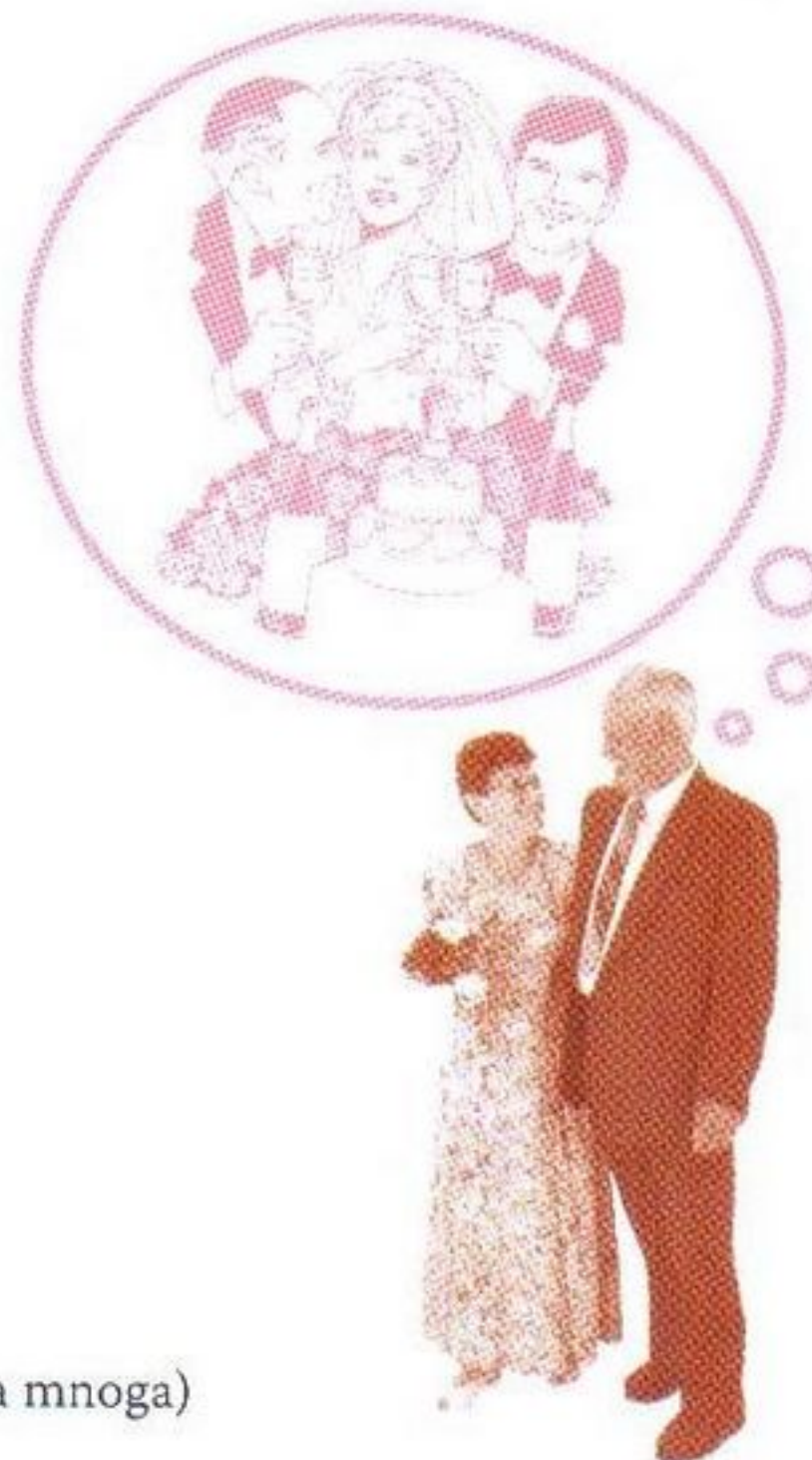
- Rozmawiałeś już z jej .....? Jest bardzo sympatyczny.
- Pani Wiesia miała w życiu dwóch .....
- Ona nigdy nie opowiada o swoim .....
- W zeszłym roku Anna wyszła za ..... za Wieśka.
- Marta jest w separacji ze swoim ..... już od dwóch lat.

3. *wąż*

- Boisz się .....? (liczba mnoga)
- Nigdy nie dotknę żadnego .....
- Jacek pasjonuje się ..... – może o nich opowiadać godzinami!
- Miałam dzisiaj koszmarne sen – śniły mi się .....
- W niedzielę rano oglądaliśmy w telewizji program o ..... (liczba mnoga)

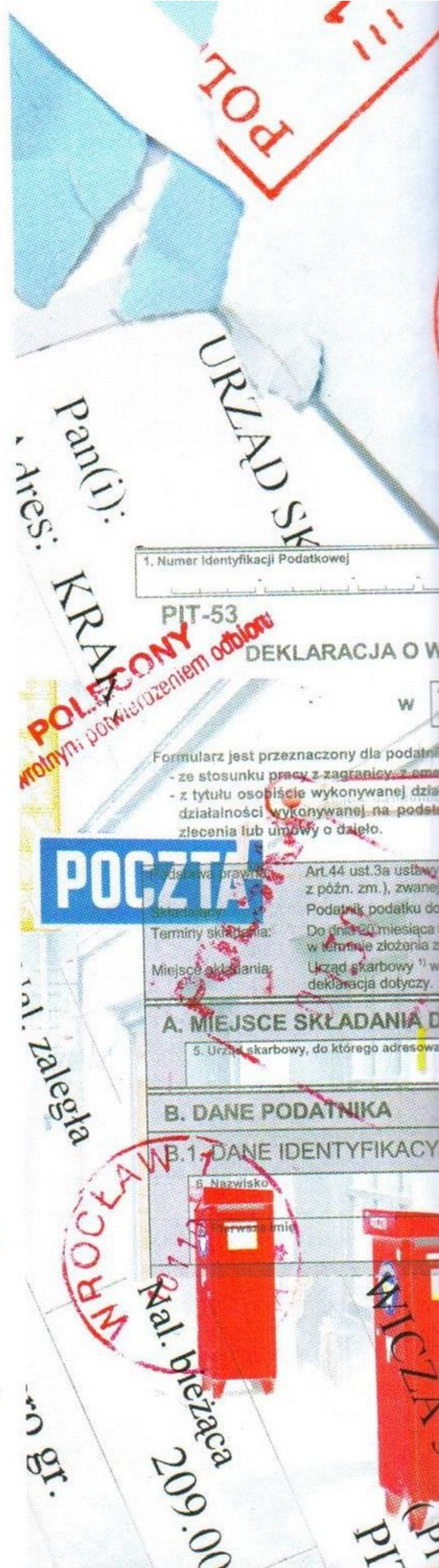
4. *ząb*

- Od rana bolą mnie .....
- Dentysta wyrwał mi .....
- Z tym ..... coś jest nie w porządku, boli mnie od wczoraj.

8 Proszę uzupełnić dialogi pytaniami. W pytaniach proszę użyć konstrukcji *mieć + bezokolicznik*.

- 0.
- Proszę cię, odbierz moje prawo jazdy z urzędu miasta.
  - *Kiedy mam to zrobić*.....?
  - W przyszłym tygodniu.
- 1.
- Nie mogę sobie z tym poradzić.
  - .....?
  - Tak, proszę pomóż mi.
- 2.
- Strasznie tu gorąco!
  - .....?
  - Tak, proszę, otwórz, jeśli możesz.
- 3.
- Bolą mnie plecy od tego siedzenia przy komputerze.
  - .....?
  - O tak, proszę, zrób mi masaż!
- 4.
- Nie jestem pewien, czy dobrze przetłumaczyłem ten tekst.
  - .....?
  - Tak, proszę, sprawdź go.
- 5.
- Nie mogę otworzyć tego pliku, który ostatnio wysłałaś mi e-mailem.
  - .....?
  - Tak, proszę, wyślij mi go jeszcze raz.
- 6.
- Nie wiemy, czy poradzimy sobie z przygotowaniem tej imprezy.
  - .....?
  - Tak, pomóżcie nam, jeśli macie czas w sobotę przed południem.
- 7.
- Nie wiem, jak się programuje ten magnetowid.
  - .....?
  - Tak, proszę, pokaż mi.
- 8.
- Nie wiem, jak dojechać do urzędu skarbowego.
  - ..... albo .....?
  - Tak, proszę, narysuj mi.... albo nie, lepiej pokaż na planie miasta.
- 9.
- O! Już tak późno? Muszę wrócić do domu, ale ostatni tramwaj pewnie już odjechał!
  - .....?
  - Tak, proszę, zamów. Znasz numer?
- 10.
- Nie wiem, czy Maciek pójdzie z nami w sobotę do kina. Może nie ma czasu.
  - ..... i .....?
  - Tak, proszę, zadzwoń, ale koniecznie jeszcze dzisiaj!

Część C. Rozumienie tekstów pisanych

- proszę przeczytać uważnie polecenie;
- proszę rozwiązać najpierw te zadania, przy których jest Pan / Pani najbardziej pewny / pewna swoich odpowiedzi;
- proszę nie zostawiać nierozwiązanych zadań – nawet jeśli nie jest Pan pewny / Pani pewna, proszę wybrać jakąś odpowiedź.

1. Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

1. Wstęp wzbroniony!

Ten napis oznacza, że:

- a) można wchodzić,
- b) nie wolno wchodzić,
- c) trzeba wchodzić.

2. Rejestracja podmiotów gospodarczych

Ten napis oznacza, że:

- a) można tu zarejestrować firmę,
- b) można tu zarejestrować samochód,
- c) można tu zarejestrować gospodarstwo rolne.

3. PKO

Ten skrót oznacza:

- a) urząd,
- b) bank,
- c) samochód.

4. Twój list jest naszym priorytetem.

Ten napis to reklama:

- a) usługi bankowej,
- b) usługi telefonicznej,
- c) usługi pocztowej.

5. Wzory prawidłowego wypełniania formularzy pocztowych

Ten napis oznacza, że:

- a) na poczcie trzeba wypełniać wzory formularzy,
- b) podane zostały przykłady prawidłowego wypełniania formularzy,
- c) na tej poczcie brakuje prawidłowych formularzy.

6. Wpłaty i wypłaty

Ten napis oznacza, że w tym okienku:

- a) można kupić znaczek,
- b) można zapłacić rachunek za telefon,
- c) można zapłacić kartą kredytową.

7. Przyjmowanie paczek i przesyłek poleconych

Ten napis można spotkać:

- a) w urzędzie skarbowym,
- b) w urzędzie pocztowym,
- c) w urzędzie miasta.

8. Zameldowania i wymeldowania

Ten napis można spotkać:

- a) w urzędzie pracy,
- b) w urzędzie celnym,
- c) w urzędzie miasta.

9. Rejestracja pojazdów

Ten napis można spotkać:

- a) w urzędzie miasta,
- b) w urzędzie pocztowym,
- d) w urzędzie pracy.

10. Prawo do obsłużenia poza kolejnością przysługuje kobietom z widoczną ciążą, inwalidom i niepełnosprawnym.

Ten napis oznacza, że:

- a) kobiety, inwalidzi i niepełnosprawni nie muszą stać w kolejce,
- b) kobiety, które spodziewają się dziecka, muszą stać w kolejce,
- c) niepełnosprawni nie mogą stać w kolejce.

11. US

Ten skrót oznacza:

- a) partię polityczną,
- b) państwo,
- c) urząd.

0. Program przeciw korupcji*

Program realizowany we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka.

Celem Programu jest przeciwdziałanie korupcji i upowszechnianie standardów przejrzystości życia publicznego. Prace Programu Przeciw Korupcji zainicjowała w 2000 roku kampania edukacyjna przeprowadzona pod hasłem: Korupcja. Nie musisz dawać, nie musisz brać w tym udziału.

* www.batory.org.pl

2. Paczka priorytetowa*

Poczta polska przygotowała wyjątkowy rodzaj przesyłki o nazwie – Priorytet. Dzięki niej, już od lipca 2002 roku, list dotrze do adresata w bardzo krótkim czasie:

- Polska – 1 dzień (następnego dnia roboczego po dniu nadania)
- Europa – 3 dni (do 3 dnia roboczego po dniu nadania)
- świat – 6 dni (do 6 dnia roboczego po dniu nadania)

* na podstawie ulotki reklamowej Poczty Polskiej

4. Integracja europejska*

Studia przeznaczone dla kandydatów przygotowujących się do egzaminu na urzędników UE, a także pracowników administracji publicznej, samorządu i organizacji pozarządowych zajmujących się współpracą regionalną i wykorzystaniem funduszy strukturalnych i pomocowych UE. Studia trwają dwa semestry i obejmują 180 godzin zajęć. Zajęcia odbywają się co dwa tygodnie w soboty oraz w niedziele. Oba semestry kończą się egzaminami. Warunkiem uzyskania dyplomu jest zaliczenie zajęć, zdanie egzaminów oraz przedłożenie pracy dyplomowej lub udział w projekcie dyplomowym.

* www.wse.krakow.pl

1. Biurokracja...

To prawdziwa plaga społeczna. Potrafi utrudnić życie każdemu obywatelowi, a nawet władzom. (...) Papierki, pieczętki, dziesiątki urzędów, tu rejestracja, tam zapis, gdzie indziej – kolejka... No, kolejki w biurokracji są wszędzie – podobnie jak np. opłaty urzędowe i skarbowe – i to wcale nie takie małe. (...) Prawie na wszystko trzeba mieć zezwolenia, rejestracje, wypisy, odpisy, itp. i wszystko to kosztuje...

Krzysztof „Critto” Sobolewski,
www.critto.webpark.pl

3. ADMINISTRACJA PUBLICZNA*

Tworzą ją wszystkie instytucje i urzędy, których zadaniem jest bezpośrednio, praktyczne zarządzanie różnymi dziedzinami życia społecznego. W Polsce administracja publiczna ma dwa poziomy: centralny (rząd) i wojewódzki (województwie).

* www.interklasa.pl

5. Zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony – karta czasowego pobytu*

Cudzoziemiec, który wykaże, że zachodzą okoliczności uzasadniające jego zamieszkiwanie na terytorium Polski przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, może wystąpić z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony i wydanie karty czasowego pobytu.

Okolicznościami takimi mogą być w szczególności:

- uzyskanie zezwolenia na zatrudnienie lub wykonywanie innej pracy zarobkowej,
- prowadzenie działalności gospodarczej,
- podjęcie nauki,
- zawarcie związku małżeńskiego z obywatelem polskim albo cudzoziemcem posiadającym zezwolenie na osiedlenie się.

* www.mswia.gov.pl

0. Ten tekst informuje o tym, że
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka finansuje program przeciw korupcji.
  - program przeciw korupcji zaczął być realizowany w 2000 roku.
  - w 2000 roku program realizowany był pod hasłem „kampania edukacyjna”.
1. Ten tekst mówi, że...
- prawie na wszystko można sobie pozwolić.
  - każdy obywatel ma prawo do władzy.
  - opłaty urzędowe i skarbowe są wysokie.
2. Ten tekst jest informacją o tym, że
- paczkę priorytetową można wysłać od lata 2002.
  - paczka dotrze do adresata w dniu nadania.
  - wyjątkowo można wysłać przesyłkę o nazwie Priorytet.
3. Z tego tekstu dowiadujemy się, że
- osoby pracujące w urzędach i instytucjach są z reguły praktyczne.
  - różne urzędy i instytucje tworzą administrację publiczną.
  - w Polsce są dwa wojewódzkie centra administracyjne.
4. Ten tekst informuje o tym, że
- zajęcia na kierunku Integracja Europejska prowadzone są w weekendy.
  - studia trwają dwa lata.
  - warunkiem uzyskania dyplomu jest zdanie egzaminów lub udział w projekcie dyplomowym.
5. Ten tekst jest informacją o tym, że
- obcokrajowiec może ubiegać się o kartę czasowego pobytu.
  - obcokrajowiec, który mieszka w Polsce, musi tu studiować.
  - jeśli obcokrajowiec jest w związku małżeńskim z obywatelem polskim, musi pracować w Polsce.